خراسان شمالی
روزنامه خراسان شمالی: گروه چهارم نشریات
روزنامه سیاسی،اقتصادی،فرهنگی،اجتماعی خراسان شمالی
پنج شنبه ۲۱ اردیبهشت ۱۴۰۲
۲۰ شوال ۱۴۴۴. شماره ۳۹۲۰
صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری خراسان
مدیرعامل و مدیرمسئول: رضا خوراکیان
دفترمرکزی: مشهد،بلوارشهیدصادقی(سازمان‌آب)
صندوق پستی: ۵۱۱-۹۱۷۳۵
تلفن: ۳۷۶۳۴۰۰۰-۰۵۱
نمابردبیرخانه: ۳۷۶۲۴۳۹۵-۰۵۱
پیامک: ۲۰۰۰۹۹۹ چاپ: شهرچاپ‌خراسان
آدرس: بجنورد،خیابان امام خمینی(ره)، بین میدان فردوسی و مادر، جنب درمانگاه خاتم الانبیا(ص)
تلفن اشتراک: ۳۲۲۳۹۷۶۴
دفترمرکزی پذیرش آگهی: ۳۲۲۳۹۷۶۴

سینما و تلویزیون

نگاهی به پرفروش ترین فیلم های کمدی سینمای ایران

پیشتازان گیشه

گروه سینما و تلویزیون- این روزها فیلم کمدی «فسیل» به کارگردانی «کریم امینی» که در بجنورد هم در حال اکران است، هم چنان با شتاب بالایی به فروش خود در گیشه ادامه می دهد و رقم فروش آن از مرز ۱۰۰ میلیارد تومان گذشت. البته باید گفت تعداد فیلم‌های کمدی که به عنوان پرفروش‌ترین‌های سال معرفی شده‌اند کم نیست. در شش سال اخیر به غیر از سال ۱۳۹۹ که اوج دوران کرونا بود و سینماها به نوعی نیمه تعطیل بودند و نه تهیه کننده ای تمایل به اکران داشت و نه بسیاری از مردم تمایل به تماشای فیلم در سینما، فیلمی طنز پرفروش‌ترین فیلم سال شده است. از دهه ۶۰ تاکنون بارها شاهد بوده‌ایم که یک فیلم کمدی در صدر جدول فروش قرار بگیرد. این کمدی‌ها گاهی اوقات آثار درخشان یا قابل قبولی بوده‌اند و بعضی اوقات بسیار ضعیف، ولی با وجود ضعف‌ها باز هم فروشی بالا را تجربه کرده‌اند. استقبال بسیار خوب مردم از فیلم های کمدی به خصوص فروش فوق العاده «فسیل»، بهانه ای شد تا نگاهی به پرفروش ترین فیلم‌های کمدی سینمای ایران از دهه ۶۰ تاکنون داشته باشیم؛ فیلم هایی که پیشتازان فروش در گیشه بوده اند. در این بررسی به نکات مختلف هر فیلم مثل تعداد تماشاچی، قیمت بلیت در آن سال و تعداد مخاطبان پرداختیم و در پایان دلیل استقبال مردم از فیلم را اعلام کردیم؛ از «اجاره نشین ها»، یکی از بهترین فیلم های استاد «داریوش مهرجویی» شروع کردیم و در ادامه فیلم هایی از «سیدداود میرباقری»، «محمدرضا هنرمند»، «سعید سهیلی» و «مسعود ده نمکی» را بررسی کردیم و در پایان به دو فیلم «مسعود اطیابی» رسیدیم که در دو سال اخیر توانسته تنها کارگردانی باشد که دو سال متوالی این عنوان را به دست بیاورد.

اجاره نشین‌ها

کارگردان: داریوش مهرجویی

فیلم «اجاره نشین‌ها» در سال ۱۳۶۶ توانست به فروشی در حدود ۳۴ میلیون تومان دست پیدا کند و عنوان پرفروش‌ترین فیلم سال ۱۳۶۶ را به خود اختصاص دهد.

با احتساب بلیت ۱۲ تومانی، حدود ۳ میلیون نفر در آن سال برای تماشای فیلم «اجاره نشین‌ها» بلیت خریدند و به سالن‌های سینما رفتند.

«اجاره نشین‌ها» در پنجمین جشنواره فیلم فجر در هفت رشته بهترین فیلم، کارگردانی، فیلمنامه، بازیگر نقش اول مرد، تدوین، فیلمبرداری و صداپردازی نامزد دریافت سیمرغ شد. در نهایت سیمرغ بهترین صداپردازی در اختیار آن قرار گرفت.

یکی از دلایل مهم توجه به فیلم «اجاره‌نشین‌ها» به همان نام آن برمی‌گشت. در دوره‌ای که مسئله مسکن و اجاره نشینی به یکی از معضلات مردم بدل شده بود فیلمی به سبک زندگی جدید مردم می‌پرداخت و با این مسئله شوخی می‌کرد. فیلم با طنزی قوی و نگاهی انتقادی به مشکلات مردم برای زندگی در آپارتمان‌ها و همچنین مسئله ساخت و سازهای بی‌دلیل می‌پرداخت.

دیگه چه خبر؟

کارگردان: تهمینه میلانی

فیلم «دیگه چه خبر» سال ۱۳۷۱ اکران شد و به فروشی حدود ۹۹ میلیون دست پیدا کرد و پرفروش‌ترین فیلم سال شد. در آن سال، فیلم کمدی «جیب‌برها به بهشت نمی‌روند»، با فروش ۷۶ میلیون تومانی و ۲ میلیون و ۴۰۰ مخاطب در جایگاه دوم گیشه ایستاد.

با احتساب بلیت ۳۵ تومانی، در سال ۱۳۷۱ ، حدود ۲ میلیون و ۸۰۰ هزار نفر برای رفتن به سینما بلیت خریدند.

«دیگه چه خبر؟» در دومین جشنواره فیلم فجر حضور پیدا کرد. فیلم در سه رشته بهترین بازیگر نقش اول زن (ماهایا پطروسیان) و بهترین بازیگر نقش مکمل زن (پروین سلیمانی) و بهترین جلوه‌های ویژه میدانی نامزد سیمرغ شد اما در نهایت در هیچ کدام از این بخش‌ها سیمرغی به دست نیاورد. البته از «ماهایا پطروسیان» و «پروین سلیمانی» در این جشنواره تقدیر شد.

«دیگه چه خبر؟» چند نکته اساسی داشت؛ اول این که روی سوژه‌ای جذاب دست گذاشته بود؛ مسئله رفتن داخل ذهن دیگران و فهمیدن رازهایشان از جمله مسائلی است که همیشه مورد توجه است و «دیگه چه خبر» دقیقاً روی این مسئله دست گذاشته بود که خواهر و برادری دستگاهی اختراع می‌کنند که بتوانند وارد ذهن هرکسی که بخواهند بشوند و متوجه شوند به چه چیزی فکر می‌کنند.

فضای فانتزی و خیالی فیلم هم از جمله نکات جذاب دیگر آن بود. همه مسائل باعث شد آن زمان فیلم کاملاً به چشم بیاید و با استقبال زیادی روبه‌رو شود.

آدم برفی

کارگردان: سیدداوود میرباقری

«آدم برفی» سال ۱۳۷۳ تولید شد اما تا سه سال اجازه اکران نداشت. در نهایت در سال ۱۳۷۶ اکران شد و حدود ۵۸۷ میلیون تومان فروش کرد و پرفروش‌ترین فیلم سینما در سال ۱۳۷۶ نام گرفت.

در سال ۱۳۷۶ با احتساب بلیت ۱۲۵ تومانی، «آدم برفی» موفق شد پای ۴ میلیون و ۴۰۰ مخاطب را به سالن‌های سینما باز کند.در جشنواره سیزدهم فیلم فجر به بخش مسابقه فیلم‌های اول و دوم راه پیدا کرد اما موفقیتی نصیبش نشد. این فیلم سال ۱۳۷۷ در جشن خانه سینما در هفت رشته نامزد دریافت جایزه بود اما در آن جا هم جایزه‌ای به آن نرسید.

مهم ترین دلیل جذابیت فیلم برای مخاطبان، گریم متفاوت «اکبر عبدی» بود. این اولین باری بود که «عبدی» با گریم در قالب یک زن جوان بازی کرد. انتشار تصاویر «اکبر عبدی» با این گریم باعث شد مخاطبان تمایل زیادی به تماشای آن داشته باشند. «میرباقری» در ابتدای دهه ۷۰ حرکت متفاوتی در عرصه فیلم سازی انجام داده بود و البته همین موضوع هم باعث شد فیلم با حساسیت زیادی روبه‌رو شود و به خاطر همین گریم سه سال اجاره اکران نداشته باشد. البته جذابیت سوژه جدید و متفاوت فیلم، طنزی که در آن جریان داشت و تولید آن در حال و هوای ترکیه هم دلیل دیگری برای جلب توجه بود.

مرد عوضی

کارگردان: محمدرضا هنرمند

فیلم «مرد عوضی» در سال ۱۳۷۷ به فروشی حدود ۸۵۰ میلیون تومان دست پیدا کرد و پرفروش‌ترین فیلم سال ۱۳۷۷ شد. جالب است بدانید تا سال ۱۳۸۲ که فیلم «کلاه قرمزی و سروناز» اکران شود، فیلم «مرد عوضی» کماکان رکورد میزان فروش و بیننده را حفظ کرده بود.

با احتساب بلیت ۲ هزار و ۲۰۰ تومانی، حدود ۳میلیون و ۸۰۰ هزار نفر برای تماشای این فیلم در سینماها بلیت خریدند.

«مرد عوضی» در جشنواره فجر هفدهم حضور نداشت. سازندگان فیلم از لغو قانون صدور پروانه نمایش به شرط حضور در جشنواره فجر، بیشترین بهره را بردند. «مرد عوضی» در سکوت خبری تولید شد، قید حضور در جشنواره را زد و مستقیم به اکران عمومی رسید. این فیلم اما در جشن خانه سینما بسیار مورد توجه قرار گرفت و در هشت رشته نامزد دریافت تندیس شد. در نهایت «پرویز پرستویی» و «زهره مجابی» برای بازی در این فیلم تندیس گرفتند.

«مرد عوضی» یک کمدی درباره مردی دارای دو همسر بود. بخش مهمی از موفقیت فیلم به شوخی‌های کنایه‌آمیز فیلم ربط داشت.

توکیو بدون توقف

کارگردان: سعید عالم‌زاده

«توکیو بدون توقف» با فروش ۷۲۵ میلیون تومانی در صدر پرفروش‌ترین فیلم‌های ایرانی سال ۱۳۸۲ قرار گرفت. در آن سال فیلم‌های «عروس خوش‌قدم»، «دنیا» و «دختر ایرونی» هم جزو فیلم‌های پرفروش بودند.

با احتساب متوسط قیمت بلیت ۵۰۰ تومانی، یک میلیون و ۳۲۵ هزار نفر برای تماشای فیلم بلیت خریدند.

«توکیو بدون توقف» بدون حضور در جشنواره فیلم فجر راهی اکران عمومی شد.

بخش مهمی از بار پرفروش شدن فیلم روی دوش «مهران مدیری» بود که آن زمان با سریال «پاورچین» بسیار مورد توجه قرار گرفته بود و طبیعتاً مخاطبان تمایل داشتند فیلمی با بازی او را روی پرده ببینند.

این دومین حضور «مدیری» در سینما بعد از فیلم «دیدار» بود. داستان فیلم بسیار ساده بود و می‌شد آن را در فهرست کمدی‌های معمولی قرار داد و شاید اگر جز «مدیری» بازیگر دیگری در آن حضور پیدا می‌کرد، نصف این اقبال هم نصیبش نمی‌شد.

کما

کارگردان: آرش معیریان

فیلم «کما» سال ۱۳۸۳ اکران شد و یک میلیارد و ۱۰۰ میلیون تومان در آن زمان فروش داشت. «کما» در این سال موفق شد در فهرست فروش فیلم‌ها در صدر قرار بگیرد و پرفروش‌ترین فیلم سال ۱۳۸۳ شود.

قیمت بلیت سینماها در آن سال ۹۰۰ تومان بود. با احتساب این مبلغ، حدود یک میلیون و ۲۰۰ هزار نفر برای تماشای این فیلم به سینماها رفته‌اند.

آن زمان «محمدرضا گلزار» و «امین حیایی»، هردو به اندازه کافی مورد توجه قرار داشتند و در این فیلم زوج کمدی تشکیل دادند. از همان ابتدا می‌شد مطمئن بود چنین فیلمی با این بضاعت جزو آثار پرفروش سینما خواهد شد. در کنار آن ها «مهناز افشار» هم ضلع دیگری از این موفقیت بود. فیلمنامه «کما» را «پیمان معادی» نوشته بود و شاید به همین دلیل هم به نسبت آثار بعدی «معیریان»، چند گامی رو به جلو قرار داشت. جنس شوخی‌ها کاملاً حساب‌شده بود و از جنسی نبود که مخاطبان عام با آن ارتباط برقرار نکنند.

چارچنگولی

کارگردان: سعید سهیلی

فیلم «چارچنگولی» توانست یک میلیارد و ۹۰۰ میلیون فروش داشته باشد. «چارچنگولی» در همان سال تولیدش یعنی ۱۳۸۷ اکران و به پرفروش‌ترین فیلم سال تبدیل شد.

قیمت بلیت سینماها در سال ۱۳۸۷ به طور متوسط هزار و ۳۰۰ تومان بود و حدود یک میلیون و ۴۰۰ هزار نفر برای تماشای آن بلیت خریدند.

این فیلم با اقتباس از فیلم «چسبیده به تو» به کارگردانی «بابی و پیتر فارلی» ساخته شده بود و اثر قدرتمندی نبود. با این حال «سیدجواد رضویان» و «رضا شفیعی‌جم» جزو کمدین‌های محبوب آن زمان بودند و تضادهای آن ها و مجبور شدن به زندگی در کنار دیگری موقعیت بامزه‌ای را ایجاد کرده بود.

اخراجی‌ها۲

کارگردان: مسعود ده‌نمکی

فیلم «اخراجی‌ها» در سال ۱۳۸۸ با میانگین قیمت بلیت ۱۲۰۰ تا ۱۵۰۰ تومانی موفق شد به فروش ۷ میلیارد و ۹۰۰ میلیون تومانی دست پیدا کند.

حدود ۵ میلیون و ۳۰۰ نفر برای این فیلم بلیت خریدند.

«اخراجی‌ها۲» نه تنها به عنوان پرفروش‌ترین فیلم سال ۱۳۸۸ که به عنوان پربیننده‌ترین فیلم در کل دهه ۸۰ شناخته شده است.

بخش مهمی از دلایل توجه به «اخراجی‌ها۲» به موفقیت قسمت اول آن یعنی «اخراجی‌ها» برمی گشت. «اخراجی‌ها» در سال ۱۳۸۶ با فروش ۲ میلیاردی، رکورد تازه‌ای در گیشه زده بود و به همین دلیل هم می‌شد پیش‌بینی کرد قسمت دوم هم با اقبال خوبی مواجه شود. مورد دیگر، به کمبود فیلم کمدی در آن سال برمی‌گشت. «اخراجی۲» رقیب دیگری نداشت و مردم هم دلشان می‌خواست یک فیلم مفرح تماشا کنند، ضمن این که به طور کلی کمدی جنگی طرفدار زیادی دارد.

نهنگ عنبر۲

کارگردان: سامان مقدم

«نهنگ عنبر۲: سلکشن رویا» سال ۱۳۹۶موفق شد به فروشی حدود ۲۱ میلیارد تومان دست پیدا کند.

بلیت سینما در آن سال بین ۱۰ تا ۱۲ هزار تومان بود. با احتساب متوسط قیمت بلیت در آن سال، ۲ میلیون و ۶۰۰ هزار نفر از مردم برای تماشای فیلم «نهنگ عنبر۲: سلکشن رویا» بلیت خریده‌اند.

«نهنگ عنبر۲» پرفروش‌ترین فیلم سال ۱۳۹۶ نام گرفت، با این حال رکورد پرفروش‌ترین فیلم دهه ۹۰ در اختیار «هزارپا» باقی ماند. «گشت ارشاد ۲» و «آینه بغل» جزو پرفروش‌ترین فیلم های کمدی آن سال بودند.

«نهنگ عنبر» چند گام موفق‌تر از قسمت دوم آن است و در قسمت دوم عملاً خلاقیت زیادی دیده نمی‌شود اما برخلاف انتظار، «نهنگ عنبر۲: سلکشن رویا» با فروشی بسیار بالاتر از قسمت اول مواجه شد و حتی تعداد مخاطبان بیشتری هم برای تماشای آن به سینماها رفتند؛ در واقع می‌توان گفت قسمت دوم «نهنگ عنبر» هم به لحاظ جنس شوخی‌ها و موقعیت‌های کمدی و هم به لحاظ فروش، روی موج موفقیت قسمت اول سوار شد. قسمت دوم روی خط داستانی دقیق و درستی ساخته نشده است و فیلمنامه آن قوام کامل را برای ایجاد یک اثر کمدی پرمخاطب ندارد.

«سامان مقدم» سعی کرده بود با دست گذاشتن روی جذابیت موسیقی‌های قدیمی ایرانی و خارجی و اجرای شوی خیابانی، توجه‌ها را به سمت این فیلم جلب کند.

نباید فراموش کنیم که حضور «رضا عطاران» و «مهناز افشار» با این گریم‌های خاص به اندازه کافی می‌توانست در قسمت دوم هم ترغیب‌کننده تماشای فیلم باشد.

هزارپا

کارگردان: ابوالحسن داوودی

«هزارپا» سال ۱۳۹۷ اکران شد و در آن سال توانست ۳۸ میلیارد تومان فروش کند.در آن سال بلیت سینماها بین ۸ تا ۱۵هزارتومان به فروش می‌رسید و حدود ۴ میلیون و ۲۰۰ نفر برای تماشای فیلم «هزارپا» به سینماها رفته‌اند.

«هزارپا» پربیننده‌ترین فیلم سال ۱۳۹۷ نام گرفت و از طرف دیگر در فهرست فروش سینماها در دهه‌های مختلف، نام فیلم «هزارپا» به عنوان پربیننده‌ترین فیلم دهه ۹۰ اعلام شده است.مهم ترین دلیل پرفروش شدن فیلم به بازی «رضا عطاران» و «جواد عزتی» به عنوان دو کمدین مطرح سینما در کنار هم بود. زوج «عطاران»و«عزتی»آن‌قدر جذابیت‌داشت که‌مخاطبان‌را‌به‌تماشای‌فیلم‌ترغیب‌کنند.

مسئله دیگر این که تبلیغات محیطی و فضای مجازی هم درباره فیلم بی‌تاثیر نبود. از یک جایی به بعد اشاره به رکورددار شدن فیلم هم برخی مخاطبان را به این باور رساند که حتماً باید برای تماشای آن به سینما بروند.

مطرب

کارگردان: مصطفی کیایی

«مطرب» در سال ۱۳۹۸، حدود ۳۸ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان فروش کرد.

در آن سال متوسط قیمت بلیت بین ۱۵ تا ۱۸ هزارتومان بود. با احتساب متوسط قیمت بلیت در سال ۱۳۹۸، حدود ۲ میلیون و ۵۷۰ هزار نفر برای تماشای «مطرب» به‌سالن‌های سینما رفتند.

«مطرب» پرفروش‌ترین فیلم سال ۱۳۹۸ و پرفروش‌ترین فیلم دهه ۹۰ است اما باز هم اگر قرار باشد به لحاظ میزان بیننده ارزیابی شود نتوانسته است موفقیت «هزارپا و نهنگ عنبر۲» را تکرار کند. «مصطفی کیایی» بارها ثابت کرده بود کارگردان موفقی است و فیلم هایش در جایگاه قابل قبولی قرار می‌گیرند، این بار اما در «مطرب» تا حد زیادی از حال و هوای فیلم های همیشگی‌اش فاصله گرفت و یک کمدی ساخت. ماجرای فیلم درباره یک مطرب کوچه بازاری در قبل از انقلاب بود که قصد داشت خواننده شود و روی سن برود و هیچ مجالی به دست نیاورد. بعد از سال ها، دختر این مطرب می‌خواهد هر طور شده آرزوی پدرش را برآورده کند. حضور آن ها در خارج از ایران و این مسئله که مطرب در ترکیه به همراه یک خواننده اهل ترکیه روی سن می‌رود از عواملی بود که باعث می شد تا با اثری پرمخاطب روبه‌رو شویم.

دینامیت

کارگردان: مسعود اطیابی

«دینامیت» ۱۰ ماه روی پرده بود و در این مدت ۵۸ میلیارد تومان فروش کرد.

در سال ۱۴۰۰ قیمت بلیت سینماها به ۳۰ هزارتومان رسید. فیلم «دینامیت» پای ۲ میلیون و ۶۰۰ مخاطب را به سینماها باز کرد.

سال ۱۴۰۰ به خاطر شیوع کرونا سینماها وضعیت مناسبی نداشتند و از بین فیلم‌های اکران شده در آن سال فقط «دینامیت» به فروش خوبی دست پیدا کرد.

این فیلم به کارگردانی «مسعود اطیابی»، بخش مهمی از موفقیتش را از بازی «احمد مهرانفر»، «پژمان جمشیدی» و «محسن کیایی» در کنار هم به دست آورده است. در واقع تصویرهای منتشر شده از گریم «پژمان جمشیدی» و «احمد مهرانفر» در پوسترها و بنرهای تبلیغاتی، خیلی‌ها را به تماشای فیلم ترغیب کرد. البته فیلم به خودی خودش سوژه جذابی ندارد و از موقعیت‌های تکراری کمدی استفاده کرده است. شاید اگر بازیگران دیگری در این فیلم حضور پیدا می کردند نمی توانست چنین فروشی داشته باشد و شرایط ویژه زمان اکران فیلم هم در این اقبال بی‌تاثیر نبود.

انفرادی

کارگردان: مسعود اطیابی

«انفرادی» پرفروش ترین فیلم سال ۱۴۰۱، ۷۷ میلیارد تومان فروش داشته است.با احتساب بلیت ۴۵ هزار تومانی، ۲ میلیون و ۴۳۰ هزار نفر برای تماشای این فیلم بلیت خریدند.«انفرادی» پرفروش‌ترین فیلم سال ۱۴۰۱ نام گرفته است. دو فیلم بعدی پر فروش پارسال یعنی «سگ بند» و «بخارست» هم کمدی بود.

بخش مهمی از فروش فیلم «انفرادی» به حضور «رضا عطاران» برمی‌گردد. تجربه ثابت کرده مخاطبان تحت هر شرایطی از فیلم‌های کمدی با بازی «عطاران» استقبال می کنند. البته قرار گرفتن «عطاران» کنار دو کمدین دیگر یعنی «احمد مهران فر» و «مهدی هاشمی» هم وضعیت جذابی پدید آورده بود ضمن این که «مسعود اطیابی» نبض مخاطبان را می‌شناسد و می‌داند با ترکیب چه مواردی می‌تواند مخاطبان را سر ذوق بیاورد.